

Γιατί κλέβει το παιδί και πώς να το διαχειριστούν οι γονείς

/ [Γενικά Θέματα](#)

Πώς θα αντιδρούσατε αν, στον φούρνο της γειτονιάς, το παιδί σας έβαζε το χέρι του σε ένα βάζο με κουλουράκια και έπαιρνε ένα κρυφά; Για κάποιους το συμβάν θα αποτελούσε πταίσμα. Άλλοι θα έδιναν πιο σοβαρές προεκτάσεις. Η αντίδραση, όμως, του γονιού σε μία τέτοια συμπεριφορά παίζει πολύ σημαντικό ρόλο τόσο προκειμένου αυτή να εξηγηθεί όσο και για να αποφευχθεί επανάληψή της στο μέλλον.

Η [σύμβουλος ψυχικής υγείας - οικογενειακή θεραπεύτρια κ. Δήμητρα Βαΐτσου](#) εξηγεί γιατί πραγματοποιούν τα παιδιά τέτοιες πράξεις, από ποια ηλικία ξεκινούν τα κρούσματα και συμβουλεύει τους γονείς στο πώς να αντιδράσουν με προσοχή και αποτελεσματικότητα.

Η πρώτη φορά που «απλώνει χέρι»

«Συνήθως την έννοια της ‘κλεψιάς’ ή ‘αρπάζω κάτι κρυφά’ οι περισσότεροι την έχουν συνδεδεμένοι με την σχολική φάση, δηλαδή από τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού, και αυτό γιατί είναι πιο εμφανής η δραστηριότητα αυτή στον περίγυρο της οικογένειας και του σχολείου», λέει η κ. Βαΐτσου. Ωστόσο, όπως εξηγεί, ακόμα και από την ηλικία του ενός ή δύο ετών τα παιδιά έχουν την τάση να κρατούν για εκείνα πράγματα άλλων, χωρίς βέβαια να έχουν συναίσθηση της πράξης αυτής. «Τότε δεν μιλάμε για κλεπτομανία, αλλά για την ανάγκη ενός μικρού παιδιού να κρατήσει για το ίδιο κάτι που του κάνει αίσθηση ή του προκαλεί εντύπωση»,

διευκρινίζει.

Συχνά οι γονείς χάνουν πράγματά τους στο σπίτι και τα βρίσκουν αργότερα στο δωμάτιο του παιδιού. «Η εξήγηση που μπορούμε να δώσουμε εδώ είναι ότι το παιδί παίρνοντας ένα αντικείμενο και πηγαίνοντάς το στα δικά του πράγματα μπορεί: Πρώτον να νιώθει οικεία με τους υπόλοιπους στο σπίτι και έτσι ασυνείδητα να κάνει αυτή την πράξη («κρατάω κάτι γιατί είναι και αυτό δικό μου»). Δεύτερον να εκφράζει μία τάση ανεπάρκειας που μπορεί να νιώθει με τα πράγματά του και να θέλει όλο και περισσότερα στον δικό του χώρο».

Γιατί κλέβουν τα παιδιά;

Όπως εξηγεί η κ. Βαΐτσου, το κατακτητικό αλλά και κτητικό ένστικτο ενός παιδιού διαφαίνεται από τα πρώτα χρόνια της ζωής του. Η έννοια «δικό μου είναι» και ο τρόπος που το διεκδικεί υποδηλώνει μία τάση του παιδιού να ξεχωρίσει, να κατακτήσει, να νιώσει πολύ ξεχωριστό και στη συνέχεια σημαντικό.

Ωστόσο, όταν ένα παιδί στα 7 του χρόνια δεν έχει ακόμα ξεκαθαρίσει μέσα του τι σημαίνει η έννοια «κάνω δικό μου κάτι που δεν μου ανήκει» τότε πολύ εύκολα και σχεδόν αυτόματα μπαίνει στην διαδικασία να «κλέβει». «Εδώ χρειάζεται οι γονείς να προσέξουν όταν ένα παιδί «κλέβει», αν αρπάζει κάτι και θέλει να το κάνει μόνο δικό του, αν το κρύβει για να μην το βρουν, αν θα σκαρφιστεί κάποια δικαιολογία για να αποφύγει τις συνέπειες. Αν το παιδί δεν έχει καταλάβει ότι η πράξη αυτή είναι παράβαση ηθικών κανόνων θα είναι λάθος να τιμωρηθεί από τους γονείς», τονίζει η ειδικός.

Εξηγεί δε ότι στην προσχολική ηλικία η έννοια της ξένης ιδιοκτησίας δεν είναι κάτι που τα παιδιά κατανοούν, οπότε μπροστά στην εικόνα κάτι έντονου, φανταχτερού, ιδιαίτερου, το θέλουν και το παίρνουν χωρίς να ρωτήσουν τον ιδιοκτήτη ή χωρίς να υπολογίσουν τα συναισθήματα του άλλου. Για το λόγο αυτόν είναι πολύ σημαντικό οι γονείς να βοηθήσουν στο να κατανοήσουν τις έννοιες του «χαρίζω» και «δανείζομαι», που είναι πιο απλές.

Η κ. Βαΐτσου απαριθμεί κάποιους συνήθεις λόγους για τους οποίους κλέβουν τα παιδιά:

- Για να τραβήξουν την προσοχή των άλλων, όπως των γονιών, αν εκείνοι είναι υπερβολικά απασχολημένοι.
- Ως αντιστάθμισμα στην έλλειψη αγάπης ή προσοχής, όπως αν οι γονείς είναι αυστηροί.

- Επειδή το κάνουν και άλλοι συνομήλικοι, επιδιώκοντας έτσι να κερδίσουν τον θαυμασμό της παρέας τους.
- Από διάθεση για περιπέτεια ή από απερισκεψία, εφόσον επιθυμούν να αποκτήσουν όλο και περισσότερα από τα αγαθά με τα οποία τους βομβαρδίζει η σημερινή κοινωνική πραγματικότητα.
- Σπανιότατα υπάρχουν παιδιά με εγκεφαλικές βλάβες ή με ψυχογενή τάση για κλέψιμο.

Η στάση του γονιού

Καθώς τα κίνητρα της κλοπής από ένα μικρό παιδί ποικίλουν είναι δύσκολο για τους γονείς να ανακαλύψουν τις πραγματικές αιτίες, ενώ συχνά και το ίδιο το παιδί δεν καταλαβαίνει γιατί προχώρησε σε μία τέτοια πράξη. Αν, μάλιστα, ρωτήσει κανείς ένα νήπιο «γιατί το πήρες αφού δεν είναι δικό σου;», το πιθανότερο είναι ότι αυτό δεν θα απαντήσει ή θα απαντήσει «δεν ξέρω».

Όπως εξηγεί η ειδικός, για να μπορέσει ο γονιός να εξηγήσει στο παιδί ότι μία τέτοια πράξη δεν είναι αποδεκτή, χρειάζεται να δείξει μεγάλη κατανόηση και να θέσει συστηματικά όρια. «Ας μην ξεχνάμε ότι τα παιδιά έχουν την τάση να κοινοποιούν κάτι που τα ενοχλεί, φοβίζει, τρομάζει μέσα από πράξεις, άλλοτε με τον έντονο τρόπο που παίζουν, άλλοτε με το να «αρπάζουν» πράγματα, άλλοτε με το να έρχονται σε άρνηση να τραφούν, να πλυθούν, να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες. Πάντοτε χρειάζεται να είναι σε επαγρύπνηση και να «διαβάζουν» τα σημάδια αυτά που τους στέλνουν», λέει η ψυχολόγος.

Αντιμετώπιση ανά ηλικία

Τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας παίρνουν κάτι που θέλουν χωρίς να καταλάβουν ότι αυτό δεν είναι δικό τους ή ότι κοστίζει κάποια χρήματα και είναι λάθος να το πάρουν χωρίς να πληρώσουν. Στις ηλικίες αυτές, λέει η ειδικός, οι γονείς πρέπει να δίνουν στο παιδί με απλούς όρους να καταλάβει τι σημαίνει ιδιοκτησία, συναλλαγή και αντάλλαγμα. Με ηρεμία και σοβαρότητα θα πρέπει να εξηγούν στο παιδί ότι δεν είναι σωστό να παίρνει τα πράγματα άλλων, ότι αυτό τους πληγώνει, δημιουργεί προβλήματα και κλονίζει τις σχέσεις μας μαζί τους.

Μπορούν, ακόμα, να κάνουν αναστροφή ρόλων. Να βάζουν, δηλαδή, το παιδί στη θέση του άλλου με το εξής ερώτημα: «Πώς θα σου φαινόταν αν σου έπαιρναν το παιχνίδι σου;». Του δίνουν τότε χρόνο για να σκεφτεί και το ενθαρρύνουν υπομονετικά να απαντήσει.

Τα παιδιά της σχολικής ηλικίας, αν και συνήθως γνωρίζουν ότι δεν επιτρέπεται να πάρουν κάτι που δεν είναι δικό τους ή που δεν έχουν πληρώσει, εντούτοις το παίρνουν, γιατί δεν έχουν αυτοέλεγχο.

Στην προεφηβική και εφηβική ηλικία τα παιδιά γνωρίζουν πολύ καλά ότι δεν πρέπει να κλέβουν, όμως μπορεί να το κάνουν γιατί τα ενθουσιάζει σαν πράξη, ή ίσως γιατί τα παρακινούν οι φίλοι τους. Μερικοί έφηβοι μπορεί να πιστεύουν ότι κανείς δεν θα τους καταλάβει. Καθώς στην ηλικία αυτή τα παιδιά αποκτούν περισσότερο έλεγχο της δικής τους ζωής, η κλοπή ίσως είναι γι' αυτά είναι ένας τρόπος να κάνουν την επανάστασή τους.

Το όριο της κλεπτομανίας

Όταν αυτή η ασυνείδητη πράξη του «κλέβω» ή «αρπάζω» πράγματα συνεχίσει και σε μεγαλύτερη ηλικία και συνοδεύεται από ψέματα τότε μιλάμε για κλεπτομανία .

Η ειδικός εξηγεί ότι τα παιδιά δεν έχουν τον έλεγχο της πράξης τους εκείνη την στιγμή, μέσα τους όμως νιώθουν μεγάλη ικανοποίηση βαίνοντας σ' αυτή την πράξη. Τα άτομα αυτά είναι κυριευμένα από έντονη ανασφάλεια και εσωτερική μοναξιά. Σ'αυτές τις περιπτώσεις οι γονείς χρειάζεται να αποταθούν σε έναν ειδικό κατάλληλο ειδικευμένο σε θέματα παιδιών, αλλά και οι ίδιοι να διερωτηθούν τι μπορεί να ώθησε το παιδί τους σ'αυτή την κατάσταση και να βρουν πώς θα έρθουν κοντά του και θα το βοηθήσουν.

Πηγή: mama365.gr